

“Hakkını Ara Ama Ne Kadar?”

Çocuklara en çok neyi öğretiyoruz?

- “Hakkını ara.”
- “Hayır diyebil.”
- “Kendini ifade et.”

Peki ya sonra?

Bir çocuk gerçekten “hayır” dediğinde, bir öğrenci haksızlık hissettiğinde bunu dile getirdiğinde, bir genç kendini ifade etmeye çalıştığında bir anda huzursuz oluyoruz.

“Üslubun yanlış.”, “Büyüklerle böyle konuşulmaz.”, “Bu kadarına da gerek yok.”

Oysa onlara haklarını aramayı öğreten biz değil miyiz?

Çocuklara hakkını aramayı öğretmek kolay. Asıl zor olan, o hakkı ararken onları gerçekten dinleyebilmek. Çünkü çocuklar hakkını aradığında soru sorar, itiraz eder ve hatta bazen sınırları zorlar. Aslında şöyle bir bakınca biz de fark etmeden şunu isteriz: “Hakkını ara... ama benim belirlediğim şekilde.”

İşte tam da burada durup düşünmemiz gerekiyor. Biz çocuklara kendini ifade eden bireyler olmayı mı öğretiyoruz yoksa sadece uyum sağlayan bireyler mi yetiştiriyoruz?

Hakkını aramak, sadece konuşmak değil aynı zamanda duyulmayı da talep etmektir. Belki de yapmamız gereken şey çok basit, çocuk konuştuğunda hemen düzeltmek yerine bir an durup şunu sormak: “Ne demek istiyor olabilir?”

Yine bu doğrultuda unutmamamız gereken çok önemli bir nokta daha var. Çocuklar haklarını aramayı öğrenirken başkalarının haklarına saygı duymayı da ihmal etmemelidir. Çünkü hak aramak; karşımızdakini yok saymak değil, kendimizi ifade ederken karşı tarafın alanına da özen gösterebilmektir. Hiçbir hak veya hak sahibi, bir diğerinden daha önemli ya da üstün değildir.

Haklarımızı aramak ile başkalarının haklarına saygı duymak, birbirinden bağımsız değil aksine aynı doğrultuda ilerleyen iki önemli değerdir.

Bu iki değeri, çocuklarımıza doğru bir şekilde aktarabilirsek hem kişisel hem de kişiler arası sosyal gelişimlerinde karşılığını net bir şekilde görebiliriz.

Peki ne yapmalıyız?

- * **Önce dinleyelim:** Cevap vermek için değil, anlamak için dinleyelim.
- * **Duyguyu görelim:** Söylenenin arkasındaki hissi fark etmeye çalışalım.
- * **Üslubu öğretelim, sesi kısmayalım:** Nasıl söyleyeceğini gösterelim ama konuşmasını engellemeyelim.
- * **Hemen yargılamayalım:** “Abartıyorsun” gibi olumsuz ifadeler kullanmayalım ve hatta mümkünse yargılamayalım. Önceliğimiz daima hisleri ve neden böyle hissettiği olmalıdır.
- * **Model olalım:** Biz de kendi hakkımızı sakın ve saygılı şekilde arayarak örnek olalım.

Çünkü bazen bir çocuğun itirazı, hak arayışı aslında onun anlaşılma çabasıdır.

Deniz ÇAKMAK

Genel Başkan Yardımcısı

EĞİTİM NEFERLERİ SENDİKASI